

[Ømann.]

der var inspireret af Kurt Hansen-udvalgets arbejde, de mente, at de kom i klemme, hvis grænsen for den almindelige realkredit skulle presses ned under 40 pct., og at de derved ville blive overflødiggjort. Det er egentlig ejendommeligt, at resultatet bliver, at så slutter man sig til den anden ende af spektret og vil konkurrere med reallånefondene om de sekundære pantér. Det er dog et stærkt argument for fusion, at en virksomhed, man hidtil har udøvet, ikke har nogen selvstændig begrundelse.

Der er jo den forskel, fra da vi sidst talte om realkredit, at dengang havde vi udsigt til, at der ad frivillighedens vej skete meget vidtgående forenklinger og fusioner. Men de fusionstanker, som kunne gøre boligministeren optimistisk, hvad angår forenkling, og som kunne få hans lovforslag til at ligne en reform, er jo aldeles kuldkastet. Det siges i brevet af 2. marts til boligministeren fra realkreditinstitutternes stående fællesudvalg, at de oprindelig forudsatte fusioner ikke gennemføres, men, tilføjes det trøstende, fusionstanken er dog ikke opgivet. Hvad jeg kan læse ud af det, er, at forenklingen kan vi nu kigge langt efter, hvis den skal overlades til institutternes forhandlinger; institutterne siger nemlig, at de føler sig efter lovforslagene af 9. december fuldstændig frit stillet, og så kommer de med nye forslag. Institutterne går ud fra, at Kurt Hansen-udvalgets sondring mellem almindelig realkredit og særlig realkredit skal opretholdes. Men man griber her til og vil så have, at denne sondring skal slå igennem også i institutionsopbygningen, så at de oprindelige kreditforeninger helliger sig den almindelige realkredit, hvor grænsen dog skal forhøjes fra 40 til 50 pct. — denne lejlighed benytter man — og hypotekforeningerne og reallånefondene skal så tage sig af belåningen herudover som udstedere af sekundære prioritetslån.

At man kan gribe til her, bygger jo på regeringens accept af en tolagskreditordning. Jeg forstår ikke denne accept, og jeg skal senere gøre et par bemærkninger om det, men det må dog vist indrømmes, at disse forslag fra institutternes side, fra de stående fællesudvalgs side, ser enklere ud end boligministerens hidtidige oplæg, hvis man skal have en tolagsordning. Man opnår derved helt ensartede principper for udstedelsen af

førsteprioriteter og for det, der kaldes almindelig realkredit, så jeg kan for så vidt godt forstå, at boligministeren stiller sig åben over for tankerne og er villig til at forhandle. Men når jeg ikke kan være særlig begejstret for disse nye tanker, hænger det sammen med, at der stadig væk ikke er tilvejebragt argumenter for at opretholde to kreditlag, for det må vist forudses, at hvis kreditforeningerne får deres vilje, ja, så er tolagsordningen cementeret for en ret uoverskuelig årrække. Institutterne har haft svært ved at finde deres egne ben; det kan man se af de forhandlinger, der er foregået. Der har været en kamp for at overleve. Selv om der ikke kunne påvises nogen fornuftig funktion for en institution, ja, så har man altså alligevel ment, at institutionen skulle bevares. Men boligministeren har åbenbart heller ikke haft det lettere.

I dag slås det utvetydigt fast i bemærkningerne i fremsættelsen, at ét kreditlag er det eneste rigtige. Det slås oven i købet fast, at regeringen ønsker ét kreditlag. Og så går man ind for, og så stiller man forslag om det modsatte. Det må der da være en begrundelse for. Det er der også. Kommissionen har sin begrundelse. Den går ud på, og det fortjener et citat, at når man ikke har kunnet nå frem til at få et flertal i realkreditkommissionen for en enhedsprioritering, ja, så hænger det navnlig sammen med, at kommissionen ikke har ment at kunne se bort fra den nuværende historisk betingede institutionelle og organisatoriske opbygning af realkreditinstitutterne. Det er jo en meget fin formulering. Så vidt kommissionen. Begrundelsen er lidt tynd og argumentet intet værd. Det kan vel oversættes til på jævnt dansk: vi synes nu, vi skal beholde vore gode gamle institutter og de hermed forbundne forskellige veletablerede fordele.

Men så regeringen da, der så brændende ønsker sig ét kreditlag og i fremtiden vil kæmpe for det, som der står i bemærkningerne. Hvad begrundes den sit tolagsforslag med? Simpelt hen med at realkreditkommissionen, som ingen argumenter har, ikke kan gå med til ét lag, og så hives endvidere frem, at noget sådant ville nødvendiggøre, at reallånefondenes tilknytning til bankvæsenet begrænsedes eller bortfaldt. Det sidste er måske nok interessant, og jeg synes, det fortjener videre overvejelser i udvalget. Men det er altså dette, der angives som den